

Ny høst-teknologi gør klimaproblem til forretning

Ny høstteknologi til at høste og omdanne biomasse på lavbunds-jorder kan gavne klima, biodiversitet og landmænds pengepung. Formand for AgriNord, Carl Chr. Pedersen, er begejstret.

Af Anders Rostgaard
rost@landbrugsmedierne.dk
tlf. 33 39 47 02

Med en nyudviklet høstmaskine vil landmænd kunne udtage og vådgøre lavbunds-jorde – og få en god forretning ud af det. Tilmed vil de nye teknologier gavne klima og biodiversitet.

Sådan lyder de opsigtsvækkende erfaringer fra et stort projekt i Naturstyrelsen med

at høste enggræs på lavbunds-jorde.

Siden 2014 er der arbejdet på at udvikle en maskine, der kan høste enggræs på lavbundsarealer i storskala i bl.a. ådale og derefter udnytte biomassen. Der har været behov for at udvikle ny høstteknologi, fordi traditionelle landbrugsmaskiner er for tunge til lavbundsjordene.

Skovfoged Ole Hyttel fra Naturstyrelsen Himmerland har været tovholder på projektet, der siden 2018 er videreført i et stort LIFE IP naturprojekt, Landmanden som naturforvalter.

»I 2015 var det en dyr fornøjelse – det kostede 6.000 pr. hektar at høste arealerne. Men efter seks års intenst arbejde med teknologien har vi bragt prisen ned til 2.000 kroner«, siger han.

Projektet tegner yderst lo-

Virksomheden Curru-Tek har arbejdet på at udvikle en høstmaskine til lavbunds-jorde. De bløde jorde gør, at den skal have en stor trædeflade.
Foto: Ole Hyttel

byggeriet, er på jagt efter plantefibre og en biologisk lim, og det kan græs fibre og proteiner måske bidrage til. BioMass Protein arbejder på at udnytte proteinerne i biomassen«, siger Gunnar Mikkelsen om de to potentielle kunder, der er involveret i projektet.

I sin essens handler projektet om at efterligne driften af enge som enge. Før i tiden var enge agers moder, som Ole Hyttel betegner det, når der blev flyttet næringsstoffer fra engen til den højereliggende jord. Engenes saftige græs blev bjærget og kørt på holoftet til vinterfoder, og kreaturer gik på græs om sommeren. I dag er de græssende dyr og høhøsten i ådalene nærmest historie.

»I f.eks. Nørreådal mellem Randers og Viborg er den naturvenlige drift vigende. De græssende dyr er stort set forsvarende. Når der ikke er græsning eller høslæt ses der færre plantearter og engfugle. Med de nye metoder vil vi kunne forbedre naturen«, siger han.

De naturlige enge

- I Danmark findes der cirka 171.000 hektar kulstofrige lavbunds-jorde, der i dag udleder store mængder CO₂ pga. dræning og dyrkning.
- For at reducere udledningen af CO₂ fra jorderne skal vandstanden hæves og tørven vandmættes.
- For at øge naturindholdet og fjerne næringsstoffer til gavn for både natur og vandmiljø skal biomassen høstes og fjernes.

vende, lyder det fra formand for AgriNord Carl Chr. Pedersen, der har fulgt projektet tæt.

»Det er imponerende, at det har flyttet sig så hurtigt. Nu nærmer vi os et sted, hvor det løber rundt, og nu skal vi skridtet videre mod at gøre det til en indtægtskilde. Der er perspektiver her, for der er store arealer, der trænger til at blive pas-set«, siger Carl Chr. Pedersen.

Endnu bedre forretning

Der er god grund til at bevare optimismen.

Med ca. 23 mio. kr. i alt, heraf

godt 14 mio. kr. fra GUDP-puljen, er seks virksomheder, to universiteter, Naturstyrelsen og Food & Bio Cluster i færd med at gøre lavbundsjordene til en bedre forretning, fortæller senior innovation manager Gunnar Mikkelsen fra Food & Bio Cluster Denmark.

»Ser vi på høstmaskinen, er vi langt, men vi kan komme længere. Sammen med forskere på Aalborg Universitet kan vi øge kapaciteten på maskinen endnu mere«, siger Gunnar Mikkelsen.

Udover høstteknikken går

»Nu nærmer vi os et sted, hvor det løber rundt, og nu skal vi skridtet videre mod at gøre det til en indtægtskilde«.

**Carl Chr. Pedersen,
formand AgriNord.**

arbejdet også ud på at øge værdien af enggræs.

»Virksomheden Kronospan, der producerer spånplader til